

РЕШЕНИЕ

№ 58

гр. София, 25.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, НО I ВЪЗЗ. СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Петя Г. Крънчева Тропчева

Членове: Антон Н. Урумов
Теодора Анг. Карабашева

при участието на секретаря Рени Ив. Атанасова
в присъствието на прокурора А. Б. Н.
като разглежда докладваното от Антон Н. Урумов Въззивно наказателно дело
от общ характер № 20221100603722 по описа за 2022 година

Производството е по реда на глава XXI от НПК.

С разпореждане от 05.10.2022 г. по НЧХД № 4712 по описа за 2022 г., Софийски районен съд, Наказателно отделение, 106 състав е прекратил наказателното производство по делото на основание чл.247б, ал.2, т.2 във вр. с чл.250, ал.1, т.1 във вр. с чл.24, ал.5, т.1 и т.2 във вр. с чл.81, ал.1 от НПК, след като е приел, че тъжбата, въз основа на която е образувано наказателното производство, не отговаря на изискванията на чл.81, ал.1 от НПК, тъй като не са посочени обстоятелствата на престъплението и порокът не е отстранен от частния тъжител въпреки съобщените му указания в определения срок.

От така постановеното разпореждане е останал недоволен частния тъжител М.И.С., който го обжалва. В жалбата обстойно се развиват правни съображения, които могат да бъдат обобщени в няколко аспекта : на първо място се твърди, че тъжбата отговаря на законоустановените изисквания и в частност са описани известните на тъжителя обстоятелства за престъпна дейтелност на лица, срещу които е подена частната тъжба; постановеното разпореждане за прекратяване на наказателното производство е незаконосъобразно, преди постановяването му са дадени обективно неизпълними указания и по същество с прекратяването на производството е налице “отказ от правосъдие”. Моли се въззивния съд да отмени разпореждането 05.10.2022 г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 106 състав и да върне делото за продължаване на съдопроизводствените действия.

В съдебно заседание частният тъжител М.И.С. поддържа жалбата и моли съда да я уважи по изложените в нея съображения.

Настоящият съдебен състав, като съобрази изложеното в жалбата, материалите по делото, както и разпоредбите на закона, намира за установено следното:

Жалбата е процесуално допустима и основателна.

Наказателното производство от частен характер по делото е образувано въз основа на тъжба на М.И.С. срещу “четирима извършители в посочена прокурорска преписка“ за извършено престъпление “клеветнически твърдения пред официален орган“, подадена в Софийски районен съд на 13.05.2008 г. и въз основа на която е образувано НЧХД № 4712 по описа за 2022 г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 106 състав.

С разпореждане от 12.05.2022 г. на съдията – докладчик по делото не е даден ход на тъжбата, след констатация за липса на съответствие с разпоредбата на чл.81 от НПК. Съдът е констатирал, че тъжбата не отговаря на изискванията на чл.81, ал.1 от НПК, поради което я е оставил без движение и е дал указания за отстраняването им в десет дневен срок от уведомяването му (настоящият съдебен състав не намира за необходимо да преповтаря конкретните констатации и доводи на първоинстанционния съд, тъй като те са обективирани в изготвеното разпореждане).

В изпълнение на указанията на съда, с писмено становище от 02.06.2022 г., тъжителят М.С. е опитал да конкретизира инкриминираните изрази, обективирал е твърдението, че в инкриминирания период престъплението е осъществено на 24.06.2020 г., около 11:00 часа в гр. София, кв. “Стрелбище“, пред сградата на РЗОК, където е бил нападат от непознати лица. По отношение на клеветническите изразни средства е пояснил, че “коректността изисква да прочета материалите по преписката на РП“. С така депозираното писмено становище тъжителя М.С. е отправил молба за продължаване на определения от съда срок, с оглед надлежното изпълнение на дадените указания.

С разпореждане от 23.06.2022 година, постановено в закрито заседание, на основание чл.185, ал.1 от НПК, срокът за изпълнение на указанията, дадени с разпореждането от 12.05.2022 г., е бил продължен с шестдесет дни, считано от уведомяването на тъжителя, като съгласно чл.215 от ЗСВ във вр. с чл.83 от НПК е било указано на началника на 04 РУ - СДВР, че в 30 дневен срок, считано от уведомяването, следва да обезпечи съдействието на М.С., с оглед установяване самоличността на извършителите на твърдяното от него престъпление. Съобщението, ведно с указанията на съдията - докладчик е връчено на 07.07.2022 г., на посочения в нея адрес, лично на С., чрез служители на ОЗ “Охрана“ – София област.

На 13.07.2022 година в регистратурата на Софийски районен съд е постъпило писмо от началника на 04 РУ - СДВР, с което се уведомява съда, че прокурорска преписка № 40469 / 2020 г. по описа на Софийска районна прокуратура е образувана по жалба на лицето В.Г.Г.. Приложено е и писмено сведение, снето от тъжителя М.С., в което отново са изложени твърдения за осъществено посегателство спрямо телесната му неприкосновеност от

непознати за него лица.

С атакуваното разпореждане от 05.10.2022 г., Софийски районен съд е прекратил наказателното производство по делото на основание на основание чл.247б, ал.2, т.2 във вр. с чл.250, ал.1, т.1 във вр. с чл.24, ал.5, т.1 и т.2 във вр. с чл.81, ал.1 от НПК, след като е приел, че срокът за изпълнение на дадените с разпореждането указания е изтекъл на 07.09.2022 г. и че тъжбата, въз основа на която е образувано наказателното производство, не отговаря на изискванията на чл.81, ал.1 от НПК, тъй като не са посочени обстоятелствата на престъплението, порокът не е отстранен от частния тъжител въпреки дадените му указания.

При така посоченото, за правилния изход на делото се явява релевантен въпросът дали тъжбата отговаря на изискванията на чл.81 от НПК, респ. годна ли е да постави началото на наказателно производство от частен характер.

Пред скоби следва да бъде отбелязано, че престъплението като явление от обективната действителност се характеризира с обективни параметри, съдържащи време, място, обект и предмет на посегателство, които характеристики го отличават от други подобни явления. Законодателят е предвидил като изискване към тъжителя акта, въз основа на който се образува съдебно производство да съдържа определени реквизити, описващи твърдяното престъпление, именно поради изискването деянието да бъде отграничено по време, място, лица и предмет от другите явления от обективната действителност, т.е. то да бъде индивидуализирано с посочените по - горе белези. От друга страна тъжбата е единствения способ за сезиране на съда с твърдения за извършено престъпление, преследвано по частно - правен ред и тъжбата е единствения акт, с който се определя предмета на делото (фактите и правната им квалификация), а оттам и предмета на доказване по него. Следва извод, че за да изпълни основното си предназначение, тъжбата следва да съдържа твърдения относно всички белези на престъплението (посочени по – горе), за да бъде гарантирано правото на защита на привлеченото към наказателна отговорност лице, иманентен компонент от което е да научи в какво точно се обвинява (в съответствие с чл.55, ал.1, пр.1 от НПК).

В случая, след детайлно запознаване с депозираната от частния тъжител тъжба и писменото допълнение към нея от 02.06.2022 г., въззивният съд счита, че е налице годин акт, който да постави началото на съдебно производство и е в състояние да определи предмета на доказване по делото. Това е така, тъй като тъжителят е изложил обстоятелства (факти) свързващи именно неговата личност (като съвкупност от правно - защитени блага – достойнство, чест, добро име, авторитет и т.н.) с инкриминираните думи и изрази, уронващи благата му и връзката им с поведението на трети лица, които обаче обективно е бил възпрепятстван да установи по делото. Посочени са основните характеристики на деянието – период на извършването, място, изрази, механизма на извършването им, които са в състояние да определят характеристиките на посегателството по посочените по - горе белези от други подобни. Изложени са и твърдения за наличие на индивидуализиращи лицата данни, които обаче се съдържат по процесната прокурорска преписка. С оглед твърдяното от тъжителя наличие на усложнената престъпна дейтелност, а именно наличието на съучастници в твърдяното извършено престъпление и доводите на първоинстанционния

съд за липса на описание на датата, мястото и механизма, респ. съпричастността на всяко лице, което тъжителят иска да бъде предадено на съд, е необходимо да бъде посочено, че следва да бъде съблюдаван от органа по ръководство и решаване принцип на разумност в конкретиката на изложените факти, произтичащ от факта, че частният тъжител не разполага с възможностите на държавното обвинение за събиране на доказателства от една страна, а от друга – от обстоятелството, че всички доказателства в наказателното производство се събират в хода на съдебното следствие, доколкото досъдебно производство по делото от частен характер не се провежда и следващата от това възможност да се установят факти, неизвестни за тъжителя. Т.е. не съответства на разумното прилагане на закона да се поставят тъждествени изисквания между обвинителния акт и частната тъжба (още повече като се сравнят законоустановените реквизити към двата акта, поставящи началото на съдебното производство – чл.246 и чл.81 от НПК), в който аспект следва да бъде прието, че заявеното в писменото допълнение към тъжбата от 02.06.2022 г. за осъществяване на престъплението от непознати лица на инкриминираната дата с примерно изброяване на “четирима извършители в посочена прокурорска преписка“ при еднаквост на обстановката (механизма), е достатъчно да се счете, че “обстоятелствата на престъплението” са описани, без да е нужно (както в обвинителен акт) всяко от отделните лица да бъде индивидуализирано от останалите включени в твърдяното престъпление. Поставянето на прекалено високи (съответни с акта на прокурора) изискванията към частния тъжител обективно би довело до невъзможност за упражняване правата на пострадалия от престъпление, преследвано по частно правен ред, тъй като в процесуалния закон липсва изискване за участие на негов представител с юридическо образование, а оттам – и до ограничаване достъпа до правосъдие. Спрямо тъжителят следва да бъде предоставена непосредствена възможност да получи нужната информация, въз основа на която същият би могъл да индивидуализира лицата, чието предаване на съд се иска, респ. да бъдат индивидуализирани и действията на същите, с оглед твърдяната в жалбата противоправна дейност на лицата спрямо личността на засегнатото лице.

Изложеното дотук обосновава извода на въззивния състав, че обжалваното определение се явява незаконосъобразно (въпреки правилността на изводите на Софийски районен съд относно невъзможността с последващото допълнение към тъжбата да се инкриминират нови обидни и клеветнически изрази, поради изтичане на срока по чл.81, ал.3 от НПК) и като такова следва да бъде отменено, а делото следва да бъде върнато на друг състав на Софийски районен съд за продължаване на съдопроизводствените действия по него.

Воден от горното, Софийски градски съд, Наказателно отделение, I въззивен състав, на основание чл.334, т.1 от НПК

РЕШИ:

ОТМЕНЯ разпореждане от 05.10.2022 година на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 106 състав, постановено по НЧХД № 4712 по описа за 2022 година, с което на основание чл.247б, ал.2, т.2 във вр. с чл.250, ал.1, т.1 във вр. с чл.24, ал.5, т.1 и т.2 във вр. с чл.81, ал.1 от НПК, наказателното производство по делото е прекратено.

ВРЪЩА делото на друг състав на Софийски районен съд за продължаване на съдопроизводствените действия.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____